

KIRÁLY LÁSZLÓ

Szabálytalan emlékmű

EMLÉKMŰVET EMELNI

emelni egy emlékművet úrbe mutatót szabálytalant
erre gondolok eszmélésem óta
szálljanak meg engem a kamaszkor örvénylései
hogy el ne feledjem az igazi nagy álmokat
beszélek magamban az utcán
beszélem a rég elhagyott szavakat
az első legyűrhetetlen keserűséget
hogy nem vagyok olyan mint a többi
és a másodikat hogy olyan vagyok mint akárki más
szálljatok meg engem kamaszkor örvénylései
magamat is beépítem legyek élő kariatída
tartani a tömböket holtomiglan
míg kövé nem válok magam is

A KIÁLTÁS

nem lepett meg a kiáltó kérdés kik vagytok hé
mi tudtuk hogy a folyónál ránk kiáltanak
összemosolyogtunk mind akik jelen voltunk
tüzet raktunk lassan égő ágból
szalonna sült és került hagyma is

a kiáltás lógott a levegőben
nyugtalanok voltunk legbelül
a falat megakadt szólni kellett

mi azok vagyunk kik építettük ezt a hidat
és azok vagyunk kik építjük a gátakat
mondta az egyik és tovább evett

mi azok vagyunk kiknek kezes jószág a gitár szólt a másik
édes társunk a kürt és visitunk vele
és sikítunk-dörgünk kürttel-dobbal lélegzetelállító
éneket

mi azok vagyunk mondta a harmadik
kikkel az erdő bokrai közé fekszenek lányaitok
mi vagyunk a mosdatlan mázolók a szakállasok

igen mondta a negyedik
és mi vagyunk a szép-autós pasasok is

mi azok vagyunk akiket itt látsz a tűz körül

a kiáltó tüzüinkhöz ült és szomorú volt

*nem tudok nélkületek élni
de kik vagytok*

A HALOTTAK EMLÉKEZETE

*megálmodtam hogy utánam jöttek negyvennégyben
két hatalmas férfi az egyik vastagtokájú
kezüket ki nem vették sokmindent sejtető zsebükből
valamilyen nyelven elmondtak valamilyen parancsot
csodálkoztak hogy csecsemő vagyok
alig jött ki torkomon a hang
mit tegyek vele nézett rám a vastag vágjam a falhoz Wilhelm
aztán nem nyúlt hozzám csak nézett dülledt szemekkel
úgy nézett hogy a szeme nőni kezdett
egyre nőtt és olyan volt mint a posvány
és olyan is volt mint a kocsonya
és kifolyt szűk üregéből és mindent ellepett a szem
Wilhelm kinyitotta az ajtót
és a szem ellepte a rossz padlószoba nyikorgó falépcsőjét
befolyt az üregekbe ki az útra senki se vette észre
csak én
ez azért van mondta Wilhelm
hogy el ne tűnhess a szemünk elől
utána magukkal cipeltek nagy puha hó hullt
ha nem csal az emlékezet
életem legnagyobb hóhullása volt
mert békéről magyarázott a zavaró sűrűségben
felnéztem láttam az égből hull ez is mint minden
és fekete a pehely
csak elsápad mire leér miközénk
rohant velünk a kocsí végig a titkos városon
Wilhelm átkozta a rohadt időt
szivarra gyújtott a keze reszketett láttam
félelmet érzett vagy zavarta a lelkiismeret
letettek egy udvaron dördült a vaskapu szárnya mögöttem
rám kergették a világ minden rendőr-kutyáját
téptek rángattak de hozzám nem ért a foguk
Wilhelm rémülten látta hogy nyugodt vagyok
pedig féltem tőlük s a haláltól is
ordítva rohantam volna
de minden oldalon tartottak hörögve a kutyák
s nem tudtam mozdulni se
utoljára Wilhelm szemét láttam a posványt a kocsonyát
és mindent belepett életem legnagyobb hóhullása*

*félelmesek és nyugtalanok a költők álmai
a költők álmai aranyat érnek*

nagy fekete vadakként vonulnak át a költők életén az
éjszakák
és minden háború tart egy egész költő-életen át
mert ők szenvedik a háborúk eljövételét
mikor még béke van s csak ők tudják hogy nem sokáig
szenvedik a legnagyobb veszteségeket
mert övék minden halott emlékezete
és a nők siralma
és az elbitangolt csikók gazdátlansága
s amikor mindenki sír a költők nem sírhatnak
csak milliószor újraálmodnak mindent
egészen a tökéletességig
aranyat érnek a költők álmai

A LEGNAGYOBB NYÁR

emlékezem a legnagyobb nyárra
a rozs-szalmával beterített gyönyörű mezőre
a sebesültek csendes végtelen fekvő sorára
úgy borult az emberre az ég
tisztá volt egyszerű és nehéz akár a szegények élete
ilyen délutánokon visszánőttek a levágott lábak
kínótt a szerencsétlen tizenhét évesek karja
meg tudták simogatni újra a nővérek fehér köpenyeit
és mint az álmok igazak voltak a gondolatok
és volt valami melegség azt mondtuk ez a szerelem
ült az oldalamnál nem tudom elfelejteni
simogatta a kötést a vállamon
tenyerébe vertem a cigaretta hamuját
hogy ki ne gyűljön a mező
és a szeme fáradt volt szomorú
és tiszta mezei kút volt zöld mohával a mélyén
ennyi volt ennyire emlékezem
mert visszahozhatatlan
már soha meg nem ismétélhető
beköszöntött az ősz nehezen szomorúan ahogy szokott
és elhozta valahonnan az idegen sebesültszállítókat

egy sír egy gyertya egy katona
millió sír millió gyertya millió katona
ezer sír ezer gyertya ezer katona

HAZAK AZ ÚT KÉT OLDALÁN

ebben a házban a jóság lakik egyedül
ebben a házban az emberség lakik egyedül
ebben a házban az öröm lakik egyedül
ebben a házban laknak a rosszak
bizony már itt is jártam

ebben a házban én lakom egyedül
ablakom az emberek kertjeire nyílik

AZ ELEFÁNTCSORDA

mennyi ének és mennyi kiáltás hal meg az emberben
mielőtt kitérhetne
ültünk a cserjés szélén odalent elvonult a tevekaraván
beporoszkaáltak a lomha állatok szemünk kapuján
testem furcsa ringásában hordom most is ezt a vonulást
ezért nem értik mozdulataim csak te ki akkor velem voltál
aztán jött a lomha elefántcsorda és megéreztem a végtelenséget
mennyi nyugalom hal meg bennünk
mielőtt kiütközhetne az arcon
és nem jutott eszembe a fegyver s hogy ölni jöttem
semmi sem jutott eszembe csak hallgattam mint a kövek

az éjszakáinkat te sem felejtetted el
a nappalokat nem ránk szabták megölt az idegesség
a nappalainkon vártuk az elefántcsordákat
újra és újra
és képtelen voltam rád gondolni míg az éjszaka meg nem lepett
én a földhöz tartozom ne gondoldj rám
én ismeretlen vagyok csak ezek a lomha állatok ismernek
és megszokták azt is hogy fegyverem van de nem használom
megutált elátkozott harcok emlékét örzi ez a puska
itt lóg a vállamon frissen olajozva
kész a váratlan támadások ellen
bolyong velem a sivatagban
beszélgetek vele mint az örültek
esténként rád gondolok s csak egyet akarok
hogy megérts
nem tudok vadászni szememben bizonytalanul rezeg a célpont

a megígért elefántcsont-díszek
szobádból végleg elmaradnak

A MESTEREK

isten jó napja köszönjön rátok mesterek
hogy megy a munka
ebből a palotából kihagyjuk a kínzókamrát
s a kaszásvermet
hadd nevezzenek bolondnak a hozzá nem értők
de a tetejében gyönyörű arany-nyíl legyen
jöjjenek csodalátni a világ összes vándorai

matuzsálemi időt érünk mi mesterek
nem azért mert építünk erre ne gondoljatok
de azért mert mi voltunk az elsők
kik elfelejtettünk kínzókamrákat építeni

és mi magunk vagyunk az a nyíl a palota tornyán
most ősz van mesterek utána tél jön nyilván
meghalunk rágondolni sem érdemes
én köszöntené jöttem titeket de elakad bennem a szó
isten jó napja köszönjön rátok mesterek

PRÓZA

pisztollyal lőttük krisztust a doktor meg én
mert mi egyébre lőhattunk volna
a nyulak mind elhulltak
s isten tudja de a kacsák is elúsztak valamerre
mondom pisztollyal lőttük krisztust a doktor meg én
s az öt sebre esküszöm jobban céloztam mint a doktor
és senkisésem volt jelen csak sötét szemüvegével a lengyel

a feszület meg sem rezdült de a lengyel nem bírta sokáig
ki faragta ezt a krisztust ordította
s a doktorra ugrott késsel
elvettem tőle ittunk egy toroknyit olyan volt mint a méreg

a lengyellel baktattunk hazafelé
néztem az eget csillagos volt
a kereszthegeyen állt a hold akár egy tiltó lámpa
itt van a késed lengyel mondtam
de ő csak ment a falak mellett
árnyéka imbolygott a város házain
milyen sikos ez az aszfalt mondtá végül

A HEGYEK

látod ezaz dolgozol megint töretlen nyugalommal
ezt már aligha veheti el valaki tőled
nagy fehér madarak sereglenek mögéd a szavak
boldog lehetsz ha senki nem kiált föl
emlékszünk valahonnan egy ilyen vonulásra
milyen jó hogy fehérek ezek a gyöngyszemű szárnyasok
tiszták akár az életed
látod én örülök hogy visszajöttél a hegyek közé
tudtam hogy megkísért téged is a tenger
és tudom hogy te is ott akarsz meghalni a homokon
dehát van még idő
úgy vártalak hogy a szegény is rámtalált már
jaj ha te hallanád mennyit harangoznak ebben a városban
arra gondoltam hogy megtérnél akkor mindenáron
és jaj ha te hallanád ahogy körben robbantják a hegyeket
és úgy sikong ez a szél én meghalnék ha te nem lennél erős
most hogy itt ülsz és dolgozol töretlen nyugalommal
tudom hogy ezt már nem veheti el tőled senki

A HOSSZÚ ÚTON

*mért választottad ezt az utat vándor
nem választottam szembejött velem*

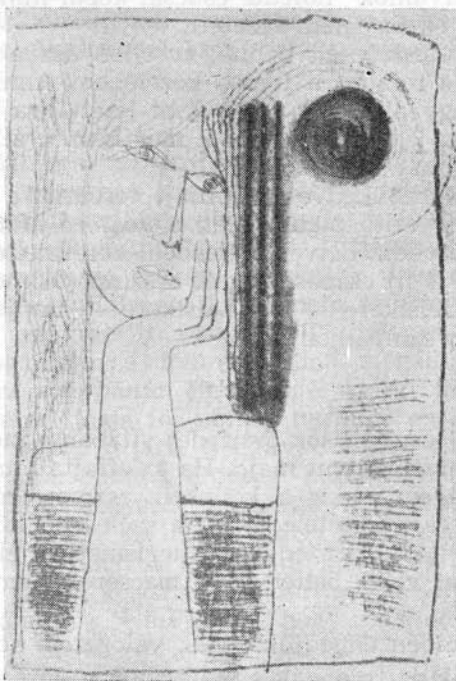
*tudod hogy végtelen ez az út
tudom de nem türelmetlenkedem*

*hallottad micsoda vadak várnak rád
hallottam s széttépik aki vétkes*

*hogy tudsz ilyen nyugodtan menni mégis
menné jó s illik az örökléthez*

*mindent meggondoltál vándor a halált is
azt is kell hozzá nyugalom s erő*

*félelmetes vagy bocsáss meg a faggatásért
nem tesz semmit jó utat szembejövő*



Ambrus Imre rajza